

Sector nog niet klaar met Nieuwe Verwerken

Betrokken bollenkwekers, machinebouwers, toeleveranciers en onderzoekers waren het roerend eens over het succes van Het Nieuwe Verwerken, al volgde daar direct de kanttekening bij dat de sector allerm minst klaar is. Volgens gepensioneerd WUR-onderzoeker Henk Gude zijn goede stappen gezet bij het zoeken naar een alternatief voor formaline.

Tekst: Hans van der Lee | Fotografie: Arjen Vos/Greenport Duin- en Bollenstreek

“**D**esinfectie met ECA-water op basis van chloor werkt, al zien we dat lekwater na een tijdje toch weer virus bevat. Ook neemt het chloorgehalte in het water snel af bij bepaalde bolgewassen. Dat zijn nog aandachtspunten”, zegt Gude. Ook is er geen nawerking en desinfecteert ECA-water alleen uitwendig. Virusbollen kunnen door lekken via wonden weer andere bollen in de kist besmetten. Behalve naar middelen, is binnen het project door machinebouwers, telers en onderzoekers ook gezocht naar technieken om die middelen efficiënt en emissievrij op de bol te brengen.

Schuimen blijkt goed te werken. Gude: “Het is accurater dan dompelen. In een dompelbad neemt de werking van de verschillende middelen in het bad na verloop van tijd af. We vullen het bij, maar we weten eigenlijk niet precies wat we doen. Via schuim is de dosering precies te regelen en krijgen alle bollen dezelfde behandeling.”

PLAKKEN MET WATER

Hoewel de emissie van middelen al fors is teruggedrongen, is volgens Gude nog een oplossing nodig voor emissie via schuimvlokken. Ook het onderzoek naar de hechting van middelen is volgens hem nog

Gepensioneerd WUR-onderzoeker Henk Gude: “Desinfectie met ECA-water werkt.”

niet klaar. Zijn collega Martin van Dam vulde aan: “Bollen natmaken voor het planten werkt heel goed tegen emissie via de vellen. Dat is vooral in hyacinten een probleem, maar water werkt net zo goed als een plakmiddel. Dat plakken lijkt op coaten, dat we ook hebben onderzocht.” Coaten wordt door telers en onderzoekers gezien als de toekomst. Via een coating is precies gedoseerd gewasbeschermingsmiddel met de bol mee te geven. De techniek is door Ed Nobel overgenomen uit de zaadcoatingstechniek en nu klaargemaakt voor de praktijk.

Om energie te besparen tijdens de bewaring is een nieuwe bewaarstechniek getest. Die lijkt op de bollenschuur van dertig jaar geleden, alleen zijn de stellingen nu grote bakken waar een laag van 25 cm bollen in ligt. Door er lucht langs de blazen, worden schadelijke gassen afgevoerd. Bollenweker Peter de Wit experimenteert met de techniek. “We gaan er zeker niet op achteruit in bollenkwaliteit, maar om dat helder te krijgen moeten we langer werken met deze techniek.”

SAMENWERKING

De Wit en collega-kweker Rob van Haaster vinden deze samenwerking tussen onderzoek, praktijk, machinebouwers, Rabobank en overheid de manier om de sector te ‘verduurzamen’. Van Haaster: “De regelgeving en het oplopen van de maatschappelijke druk gaan misschien sneller dan dat wij ons kunnen aanpassen, maar deze samenwerking is een goede manier om tot oplossingen te komen.” Belangenbehartiger KAVB is de regisseur van het project, waarbij ook de Rabobank, netwerk Greenport, toeleverancier GMN, WUR, machinefabrikanten en kwekers betrokken zijn. André Hoogendijk roemde op zijn laatste werkdag namens de KAVB de samenwerking. “Gezamenlijke denkkracht en gedeelde verantwoordelijkheid is dé manier om de sector te verduurzamen. Deze aanpak kan een blauwdruk zijn voor vervolgprijzen.” Inmiddels is dat vervolg gestart, waarbij onder meer de techniek om met licht en camera’s zieke bollen te herkennen verder wordt onderzocht. ♦

Kweker Rob van Haaster vindt deze samenwerking tussen onderzoek, praktijk, machinebouwers, Rabobank en overheid de manier om de sector te ‘verduurzamen’.